

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
aga@sum.dk; cro@sum.dk

Kopi til sum@sum.dk

København, 26. juli 2018

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Sundheds- og Ældreministeriet har den 9. juli 2018 udsendt et forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. De Samvirkende Købmænd, DSK, der repræsenterer mere end 1.400 dagligvarebutikker, vil gerne benytte muligheden for at kommentere forslaget.

Til ændringer vedr. lov om lægemidler, § 1, samt bemærkningerne hertil

DSK har noteret sig, at regeringen ønsker at flytte kontrollen med salg af håndkøbslægemidler fra Lægemedelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen, selvom denne kontrol er tæt forbundet med Lægemedelstyrelsens øvrige opgaver i forbindelse med dette salg, herunder udstedelse/evt. tilbagekaldelse af tilladelser, regeludstedelse og fortolkning, formidling af reglerne og udarbejdelse af undervisningsmateriale herom (e-learning) osv. Helt principielt finder vi det uhensigtsmæssigt at adskille kontrollen fra disse andre, grundlæggende aktiviteter.

Flytningen indebærer tilsyneladende også, at en klage over en afgørelse fra Sikkerhedsstyrelsen nu skal behandles af Erhvervsministeriet, som ifølge bemærkninger til §1, nr. 8 "... ikke har de faglige kompetencer til at efterprøve de lægemiddelfaglige spørgsmål...". Denne konstruktion forekommer uhensigtsmæssig.

DSK har endvidere noteret sig, at det gebyr, der i dag betales til Lægemedelstyrelsen for kontrolbesøg i de fysiske butikker, bortfalder, idet der ikke skal betales gebyr for Sikkerhedsstyrelsens kontrol. Det kan vore medlemmer selvfølgelig kun være tilfredse med. Det er imidlertid uklart af afsnit "3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige", hvorvidt det også gælder for detail-internethandel af håndkøbslægemidler, som fortsat kontrolleres af Lægemedelstyrelsen. Der er ikke overensstemmelse mellem det første afsnit, som angiver "Gebyrer for selve inspektionerne af detailhandlerne bortfalder således", og det efterfølgende afsnit, som angiver "... opgaven med inspektion (...) overgår fra gebyrfinansiering i Lægemedelstyrelsen til at være en del af Sikkerhedsstyrelsens bevillingsfinansierede tilsyn". Det burde fremgå mere tydeligt, hvis det alene gælder inspektion i de fysiske butikker.

§ 1, 3.

Det fremgår af afsnit 2.1.3.3, at Lægemiddelstyrelsen fortsat skal kontrollere detailforhandling af håndkøbslægemidler på internettet, selvom kontrol af fysiske butikker flyttes til Sikkerhedsstyrelsen. Det virker umiddelbart mærkværdigt, især da det betyder, at de virksomheder, der forhandler håndkøbslægemidler både i fysiske butikker og på internettet, vil blive udsat for kontrol med overholdelse af regler om de samme produkter fra to forskellige myndigheder. Endvidere fremgår dette ikke af teksten i selve lovforslaget, idet § 1, 3. blot siger "Sikkerhedsstyrelsen kontrollerer overholdelsen af regler udstedet i medfør af § 39 b... uden for apotek". Burde det ikke her fremgå, at dette alene omfatter de fysiske butikker? Det ville gøre loven mere brugervenlig, at man kunne få denne oplysning uden at skulle læse alle bemærkningerne igennem.

Det fremgår ikke, hvordan man vil håndtere en virksomhed, som forhandler håndkøbslægemidler på internettet, og til dette formål har et lokale med håndkøbslægemidlerne, hvorfra der sendes håndkøbslægemidler til forbrugere. I dette tilfælde vil det ikke være tilstrækkeligt, at Lægemiddelstyrelsen kontrollerer hjemmesiden, der bør også være en fysisk kontrol af "lageret" og forsendelsen. Også denne uklarhed taler for, at man i § 1, nr. 3, præciserer, hvilke virksomheder Sikkerhedsstyrelsen skal føre kontrol med, idet alle andre virksomheder så skal kontrolleres af Lægemiddelstyrelsen.

Det fremgår af lovteksten, at "Sikkerhedsstyrelsen udarbejder en rapport om ethvert kontrolbesøg...". Det fremgår af bemærkningerne til nr. 3 (side 20), at rapporten sendes til virksomheden og Lægemiddelstyrelsen. DSK foreslår, at dette medtages i lovteksten.

Til ændringer vedr. lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Indledningen:

I indledningen fremgår det i sidste afsnit, side 6 midten, at "*regeringen undersøger muligheden for, at der kan ske frakendelse af retten til at markedsføre tobak i grove gentagelsestilfælde.*" DSK støtter, at regeringen undersøger muligheden for en sanktion ovenpå gentagne bøder, men anbefaler, at en forhandler kan sættes i karantæne i en given periode fremfor en egentlig (tidsubegrænset) frakendelse.

Til bemærkninger om gældende ret:

I dag påhviler ansvaret alene butiksindehaveren – herunder eventuel forpagter – også selvom de gældende regler om aldersgrænser er tydeligt skiltet, og selvom medarbejderne er nøje instrueret i reglerne. På den baggrund foreslår DSK en flersidet indsats, hvor unge købere og muligvis – afhængig af nærmere juridisk analyse - også personale eventuelt kan ifalde bødestraf. DSK foreslår således, at unge (hvis 15-17 årig) kan idømmes en bøde på f.eks. 500 kroner, hvis vedkommende køber tobak uden at være minimum 18 år.

I Canada kan medarbejdere pålægges en bøde, hvis de sælger tobak og alkohol mv. til personer under de fastsatte aldersgrænser. DSK foreslår, at der iværksættes en nærmere juridisk / kriminalpolitisk analyse af, hvorvidt en lignende ordning kan være hensigtsmæssig i Danmark.

Til § 2:

Den foreslåede ændring betyder, at bøderne som udgangspunkt fordobles i forhold til det hidtidige niveau. DSK er ikke modstander af øget håndhævelse – tværtimod! – men det bør nøje undersøges og overvejes, hvorvidt minimumsbøder på kr. 10.000 er foreneligt med et proportionalitetsprincip, der sædvanligvis indebærer, at der skal være et rimeligt forhold mellem det passerede og sagens udfald. Med en typisk avance på ca. 6% af en gennemsnitlig salgspris på 42 kroner pr. pakke cigaretter kan man overveje, om en minimumsbøde på kr. 10.000 er rimelig, når den økonomiske gevinst ligger i omegnen af 2,50 kroner incl. moms pr. pakke.

Der henvises flere gange til overtrædelser af "grov eller gentagen karakter." Det synes ikke at fremgå, hvad der forstås ved en grov overtrædelse, hvorimod gentagne overtrædelser taler for sig selv. DSK opfordrer derfor til, at definitionen af en "grov" overtrædelse kommer til at fremgå i lovens bemærkninger.

"I tilfælde af en ny sag mod samme person vil de anførte strafpositioner..." Med den foreslåede formulering er der tvivl om, hvorvidt butikker mv. vil blive behandlet ens uanset virksomhedens ejerskab. Det bør naturligvis sikres, at den økonomiske belastning af butikken – herunder eventuelt risikoen for at miste retten til salg af tobaksvarer i en given periode – ikke afhænger af butikkens ejerskab; altså hvorvidt butikkens ejer er en del af den daglige drift, eller om butikken er ejet af et større selskab, i branchen betegnet som "kapitalkædedrift."

Øvrige bemærkninger vedr. lov om forbud mod salg af tobak

DSK har tidligere i år lanceret et forslag til en samlet indsats for mindre forbrug af tobak blandt unge. Forslaget til "Nationalt Tobaksforlig" kan (gen)ses via dette link <https://dsk.dk/koebmaend-efterlyser-nationalt-tobaksforlig/>. Særligt i relation til nærværende lovforslag vil det være relevant med et ID-krav til alle under f.eks. 23 år, da kassemedarbejderne hermed kan undgå ubehagelige konfrontationer med kunder lige omkring de 18 år.

DSK foreslår, at det tydeliggøres, at straf udelukkende kan ske, når et forhold er konstateret af myndighederne, og ikke blot omtalt i f.eks. medier, der har benyttet sig af mindreårige til at få fremprovokeret et ulovligt salg.

Skulle vore bemærkninger give anledning til spørgsmål, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
(Lov om forbud mod salg af tobak)

Kirsten Jacobsen
(Lov om lægemidler)